

Odluka o izmjenama i dopunama Ustava Republike Srpske

Koristeći se ovlastima koje su visokom predstavniku date u članku V Aneksa 10 (Sporazum o provedbi civilnog dijela Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, prema kojem je visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji za tumačenje gore navedenog Sporazuma o provedbi civilnog dijela Mirovnog ugovora; i posebice uzevši u obzir članak II 1. (d) istog Sporazuma prema kojem visoki predstavnik "pomaže, kada ocijeni da je to neophodno, u rješavanju svih problema koji se pojave u svezi s provedbom civilnog dijela Mirovnog ugovora";

Pozivajući se na stavak XI.2 Zaključaka sa Konferencije za provedbu mira održane u Bonu 9. i 10. prosinca 1997. godine, u kojem je Vijeće za provedbu mira pozdravilo nakanu visokog predstavnika da uporabi svoj konačni autoritet u zemlji u svezi s tumačenjem Sporazuma o provedbi civilnog dijela Mirovnog ugovora, kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme u skladu sa gore navedenim "donošenjem obvezujućih odluka, kada ocijeni da je to neophodno", o određenim pitanjima, uključujući i (prema točki (c) stavka XI.2) "mjere kojima se osigurava provedba Mirovnog sporazuma na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine i njezinih entiteta";

Vodeći računa o stavku I.2.a Zaključaka navedene Konferencije iz Bonna, kojim je utvrđeno "da je nepristrano i neovisno pravosuđe" od "suštinske važnosti za vladavinu zakona i pomirenje u Bosni i Hercegovini";

Konstatirajući Aneks Deklaracije Vijeća za provedbu mira od 16. prosinca 1998. godine, u kojem je Upravni odbor apelirao na potrebu "usvajanja zakona, do 30. lipnja 1999. godine, kojim bi se uspostavilo neovisno i nepristrano pravosuđe, sa akcentom na sudačkim i tužiteljskim imenovanjima, primjerenim plaćama i objektivnim standardima za imenovanje sudaca i tužitelja, koji će biti sukladni istim koji se primjenjuju u europskoj demokratskoj praksi, te promicanju multietničkog pravosuđa širom BiH";

Priznajući da je Narodna skupština Republike Srpske donijela odgovarajući zakon u travnju 2000. godine koji je stupio na snagu 2. lipnja 2000. godine;

Cijeneći činjenicu da, kada je Neovisno pravosudno povjerenstvo počelo s radom u proljeće 2001. godine, finansijska situacija u pravosuđu je bila izrazito loša i Neovisno pravosudno povjerenstvo je, u tjesnoj suradnji s entitetskim ministarstvima pravde i entitetskim parlamentima, ostvarilo značajno smanjenje godišnjih troškova sudstva i tužiteljstava objedinivši tužiteljske funkcije, smanjivši broj prvostupanjskih sudova te broj sudaca i pomoćnog osoblja u pravosuđu;

Shvatajući da je finansijska situacija u sudstvu i tužiteljstvu na svim razinama u Bosni i Hercegovini i dalje izrazito loša i da se za godišnje izdatke za plaće i druge naknade sucima i tužiteljima izdvaja očito neproporcionalan dio ukupnih proračuna;

Shvatajući također da je sadašnja situacija neodrživa i da bi mogla dovesti do kolapsa pravosuđa u Bosni i Hercegovini;

Vodeći računa o tome da su sudovi i tužiteljstva stvorili značajan dug zbog nedostatka sredstava da se izdaci za operativne troškove i plaće podmiruju na vrijeme, da je ukupan dug krajem 2004. godine iznosio 16 miliona KM i da su mnogim sudovima osnovne usluge – kao što su pošta i telefon – obustavljene, pa zato ne mogu raditi i pružati usluge koje od njih zahtijevaju građani Bosne i Hercegovine;

Upoznat sa činjenicom da su sucima i tužiteljima u Bosni i Hercegovini – zahvaljujući mehanizmima propisanim u sadašnjim zakonima – već ionako visoke plaće povećane za približno 40% od prvobitnog povećanja iz 2000. godine do prosinca 2004. god. kada su zamrzнуте, dok je u isto vrijeme inflacija u Bosni i Hercegovini bila minimalna;

Konstatirajući kominike Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira od 3. prosinca 2004. godine u kojem je Upravni odbor istakao da «efikasna provedba pravde, ključni element poslijeratnog oporavka BiH, ovisi o pravilnom funkcioniranju i odgovarajućoj nagrađenosti pravosudnih tijela» i u kojem je dao svoju punu podršku stavu da je «hitno potrebno izvršiti reviziju plaća u sudstvu da bi se osigurala odgovarajuća raspodjela sredstava koja će

omogućiti efikasan rad pravosudnog sistema»;

Konstatirajući također da je visoki predstavnik, da izbjegne daljnje pogoršavanje situacije, svojom odlukom 13. prosinca 2004. godine zamrznuo plaće u pravosuđu i da je osnovana radna skupina, sastavljena od predstavnika ministarstava pravde na razini entiteta i Bosne i Hercegovine, Pravosudnog povjerenstva Brčko Distrikta, Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine, kao i udruženja sudaca i tužitelja iz oba entiteta, sa zadaćom izvršiti reviziju plaća u pravosuđu i pripremiti nove zakone;

Pozdravljujući preporuke radne skupine da plaće sucima i tužiteljima trebaju biti usklađene između entiteta, da naknade koje su ukinuli entitetski parlamenti 2003. godine ne treba uvoditi, da plaće sucima i tužiteljima treba umjereni smanjiti, da sadašnje plaće trebaju i dalje biti zamrznute dok prosječna plaća u Bosni i Hercegovini ne dostigne određenu razinu, da, kada plaće ponovo počnu rasti, da rastu u istom postotku kao i prosječna plaća u Bosni i Hercegovini, čime se ostvaruje fiksni omjer između prosječne plaće u Bosni i Hercegovini i plaća u pravosuđu, kao i stalna usklađenost među entitetima;

Pozdravljujući činjenicu da je Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine na sjednici održanoj 23. kolovoza 2005. godine podržalo preporuke radne skupine;

Pozivajući se na kominike Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira od 24. lipnja 2005. godine u kojem je Odbor izrazio da je i daljnje zabrinut «zbog izazova fiskalne održivosti sa kojim se suočavaju vlasti u Bosni i Hercegovini, posebno na entitetskoj razini»;

Shvatajući da je realizacija preporuka radne skupine od ključnog značaja za funkcioniranje pravosudnog sustava u Bosni i Hercegovini i da je u tom pogledu neophodno početi ih ostvarivati od početka naredne proračunske godine koja počinje 1. siječnja 2006. godine;

Shvatajući da bi smanjenje plaća i drugih naknada u sudstvu i tužiteljstvu, koje je naročito značajno, pravično i potrebno, bilo nemoguće bez izmjene i dopune Ustava Republike Srpske;

Uvezši u obzir i razmotrivši sva ova pitanja, visoki predstavnik donosi sljedeću:

ODLUKU

o izmjenama i dopunama Ustava Republike Srpske

Amandman utvrđen ovom Odlukom čini njen sastavni dio. Navedeni amandman stupa na snagu 31. prosinca 2005. godine, osim ako ga u istom tekstu, istoj formi bez izmjena i dopuna i bez dodatnih uvjeta ne usvoji Narodna skupština Republike Srpske prije 30. prosinca 2005. godine. Ako Narodna skupština Republike Srpske amandman usvoji u drugačijem tekstu, sa izmjenama i dopunama i uz dodatne uvjete, on neće stupiti na snagu.

U slučaju da amandman koji čini sastavni dio ove Odluke stupa na snagu sukladno odredbama ove Odluke, stupit će na snagu na privremenom osnovu, sve dok ga Narodna skupština Republike Srpske ne usvoji u istom obliku, bez izmjena i dopuna i bez dodatnih uvjeta.

Ova Odluka stupa na snagu odmah i odmah se objavljuje u «Službenom glasniku Republike Srpske».

Sarajevo, 9. prosinca 2005.

Paddy Ashdown

Visoki predstavnik

AMANDMAN NA USTAV REPUBLIKE SRPSKE

AMANDMAN CXIV

Iza članka 138, dodaje se novi članak 138.a, koji glasi:

«Članak 138.a

Kao izuzetak od principa iz članka 127. ovog Ustava, plaća i/ili druge naknade sucu mogu biti umanjeni zakonom donesenim do 10. siječnja 2006. godine.

Umanjenje iz stavka 1. ovog članka može se izvršiti samo jednom.

Stavci 1. i 2. ovog članka ne mogu se tumačiti tako da je na bilo koji način ili u bilo kojem obliku, izravno ili neizravno, dozvoljeno neko drugo umanjenje plaća i/ili drugih naknada sucu zaštićenih člankom 127. ovog Ustava.»